

สาส์นของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส
โอกาสวันสื่อมวลชนสากล ครั้งที่ 59
จงอธิบายความหวังในใจของท่านด้วยความอ่อนโยน (เทียบ 1 ปต 3:15-16)

พี่น้องชายหญิงที่รัก

ในยุคสมัยของเราที่เต็มไปด้วยข้อมูลบิดเบือนและความแตกแยก ขณะที่ศูนย์กลางอำนาจเพียงไม่กี่แห่งควบคุมข้อมูลข่าวสารจำนวนมากอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน พ่อในฐานะผู้หนึ่งที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานของท่านในฐานะนักข่าวและนักสื่อสารมวลชน ซึ่งสำคัญยิ่งกว่าที่เคย พ่อจึงอยากพูดคุยกับพวกท่าน ซึ่งพ่อเห็นว่าพวกท่านมีความพยายามอันกล้าหาญในการนำความรับผิดชอบส่วนบุคคลและส่วนรวมที่มีต่อผู้อื่นมาเป็นหัวใจของการสื่อสารนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ขณะที่พ่อได้รตรองถึงการเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นช่วงเวลาแห่งพระหรรษทานในยุคสมัยที่วุ่นวายนี้ พ่ออยากเชิญชวนพวกท่านในศาสนันฉบับนี้ให้เป็น “ผู้สื่อสารแห่งความหวัง” โดยเริ่มจากการรื้อฟื้นงานและพันธกิจของพวกท่านในจิตตารมณ์ของพระวรสาร

การสื่อสารที่ปราศจากอาวุธ

บ่อยครั้งที่การสื่อสารในปัจจุบันไม่ได้สร้างความหวัง แต่กลับสร้างความหวาดกลัวและความสิ้นหวัง อคติและความแค้น ความบ้าคลั่ง และแม้แต่ความเกลียดชัง บ่อยครั้งที่ทำให้ความจริงดูง่ายขึ้นเพื่อกระตุ้นปฏิกิริยาโดยสัญชาตญาณ ใช้คำพูดเหมือนใบมีดโกน ใช้ข้อมูลเท็จหรือบิดเบือนอย่างมีชั้นเชิงเพื่อส่งข้อความที่ออกแบบมาเพื่อปลุกปั่น ยั่วยุ หรือหวังทำร้าย ในหลายโอกาส พ่อได้พูดถึงความจำเป็นที่เราต้อง “ปลดอาวุธ” การสื่อสารและทำให้มีบริสุทธิ์จากความก้าวร้าว การลดทอนความจริงให้เป็นเพียงคำขวัญไม่ได้ช่วยอะไรเลย เราทุกคนเห็นว่าตั้งแต่รายการทอล์คโชว์ทางโทรทัศน์ไปจนถึงการโจมตีด้วยคำพูดบนโซเชียลมีเดีย ความเสี่ยงในแนวความคิดของการแข่งขัน การต่อต้าน ความต้องการที่จะครอบงำและครอบครอง และการครอบงำความคิดเห็นของสาธารณชนจะเกิดขึ้น

ยังมีปรากฏการณ์ที่น่าหนักใจอีกอย่างหนึ่งคือสิ่งที่เราอาจเรียกว่า “การตั้งโปรแกรมเพื่อกระจายความสนใจ” ผ่านระบบดิจิทัล ซึ่งโดยการจัดทำโปรไฟล์ของเราตามตรรกะของตลาด ทำให้การรับรู้ความเป็นจริงของเราเปลี่ยนแปลงไป ผลที่ตามมาคือ เราได้เห็นการแตกเป็นเสี่ยงๆ ของผลประโยชน์ ซึ่งบ่อนทำลายรากฐานการดำรงอยู่ของเราในฐานะชุมชน ความสามารถของเราในการร่วมกันแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน การฟังซึ่งกันและกัน และการเข้าใจมุมมองของกันและกัน การระบุ “ศัตรู” เพื่อโจมตีจึงดูเหมือนเป็นสิ่งที่ขาดไปไม่ได้เพื่อเป็นการอ้างสิทธิ์ของตัวเอง แต่เมื่อผู้อื่นกลายเป็น “ศัตรู” ของเรา เมื่อเราไม่สนใจความเป็นปัจเจกบุคคลและ

ศักดิ์ศรีของพวกเขาเพื่อเยาะเย้ยและดูถูกพวกเขา เราก็กู้สูญเสียความเป็นไปได้ที่จะสร้างความหวัง ดังที่ ดอน โทนีโน เบลโล สังเกตว่า ในทุก ๆ ความขัดแย้ง “เริ่มต้นขึ้นเมื่อใบหน้าของแต่ละคนเลื่อนลงไปและจางหายไป”¹ เราต้องไม่ยอมแพ้ต่อความคิดนี้

อันที่จริง ความหวังไม่ใช่สิ่งที่ดูเหมือนง่าย ๆ จอร์จ เบอร์นาโนส เคยกล่าวไว้ว่า “มีเพียงผู้ที่มีความกล้าหาญที่จะสิ้นหวังกับภาพลวงตาและคำโกหกที่พวกเขาเคยพบความปลอดภัยและเข้าใจผิดคิดว่าเป็นความหวังเท่านั้นที่สามารถมีความหวังได้... ความหวังคือความเสี่ยงที่ต้องรับ เป็นความเสี่ยงของความเสี่ยง”² ความหวังเป็นฤทธิ์กุศลที่ซ่อนเร้น ยืนหยัดและอดทน สำหรับคริสตชนแล้ว ความหวังไม่ใช่ทางเลือก แต่เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ดังที่สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงกล่าวไว้ในสมณสาส์น *Spe Salvi* ความหวังไม่ใช่การมองโลกในแง่ดีแบบรอคอยอยู่เฉย ๆ แต่ในทางกลับกัน เป็นฤทธิ์กุศล “ที่แสดงออก” โดยสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของเราได้ “ผู้ที่มีความหวังจะมีชีวิตแตกต่างออกไป ผู้ที่มีความหวังได้รับของพระพรแห่งชีวิตใหม่” (ข้อ 2)

การอธิบายด้วยความอ่อนโยนถึงความหวังที่อยู่ในตัวเรา

ในจดหมายนักบุญเปโตรฉบับที่ 1 (3:15-16) เราพบการรวมเข้าด้วยกันอย่างน่าชื่นชม ซึ่งความหวังเชื่อมโยงกับการเป็นประจักษ์พยานและการสื่อสารของคริสตชน “จงนมัสการองค์พระผู้เป็นเจ้าคือพระคริสตเจ้าในจิตใจของท่าน จงพร้อมเสมอที่จะให้คำอธิบายแก่ทุกคนที่ต้องการรู้เหตุผลแห่งความหวังของท่าน จงอธิบายด้วยความอ่อนโยนและด้วยความเคารพอย่างบริสุทธิ์ใจ” พ่อยากจะเน้นถึงสามข้อความที่เราสามารถรวบรวมได้จากข้อความเหล่านี้

“จงนมัสการองค์พระผู้เป็นเจ้าคือพระคริสตเจ้าในจิตใจของท่าน” ความหวังของคริสตชนนั้นมีใบหน้า เป็นใบหน้าของพระเจ้าผู้ทรงคืนพระชนมชีพ พระสัญญาของพระองค์จะอยู่กับเราเสมอมาผ่านพระพรแห่งพระจิตเจ้าทำให้เราสามารถมีความหวังได้แม้ในยามที่สิ้นหวัง และรับรู้ถึงความดีที่ซ่อนอยู่ซึ่งปรากฏอยู่อย่างเจือปนแม้ในยามที่สิ่งต่าง ๆ ดูเหมือนจะสูญสิ้นไป

ข้อความที่สองคือ เราควรเตรียมพร้อมที่จะอธิบายความหวังที่อยู่ในตัวเรา เป็นที่น่าสังเกตว่าท่านอัครสาวกบอกให้เราอธิบายความหวังของเรา “แก่ทุกคนที่ต้องการรู้เหตุผล” คริสตชนไม่ได้เป็นเพียงผู้ที่ “พูดถึง” พระเจ้า แต่เป็นผู้ที่สะท้อนถึงความงดงามแห่งความรักของพระองค์และวิธีการใหม่ในการมีประสบการณ์กับทุกสิ่ง เป็นความรักที่พวกเขามีชีวิตอยู่ซึ่งก่อให้เกิดคำถามและเรียกร้องขอคำตอบ ทำไมเราถึงมีชีวิตแบบนี้ ทำไมเราถึงเป็นอย่างนี้

¹ “La pace come ricerca del volto”, in *Omellie e scritti quaresimali*, Molfetta 1994, 317.

² *La liberté, pour quoi faire?*, Paris 1995.

ในข้อความของนักบุญเปโตร ในที่สุดเราก็พบข้อความที่สามคือ คำตอบของเราสำหรับคำถามนี้จะต้องทำ “ด้วยความอ่อนโยนและความเคารพอย่างบริสุทธิ์ใจ” ในการสื่อสารของคริสตชน พ่ออยากจะทำให้ว่าการสื่อสารโดยทั่วไปควรเต็มไปด้วยความอ่อนโยนและความใกล้ชิด ให้เหมือนการพูดคุยกันเหมือนเพื่อนร่วมทาง นี่เป็นวิธีการของนักสื่อสารที่ยิ่งใหญ่ที่สุดอยู่เสมอมา ดังพระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ พระองค์ผู้ซึ่งขณะที่ทรงดำเนินเคียงข้างศิษย์สองคนแห่งเอมมาอูส ได้ตรัสกับพวกเขา และทำให้ใจของพวกเขาเร่าร้อนเป็นไฟอยู่ ภายในขณะที่พระองค์ทรงอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ ตามความในพระคัมภีร์

พ่อฝันถึงการสื่อสารที่สามารถทำให้เราเป็นเพื่อนร่วมเดินทาง เดินเคียงข้างกับพี่น้องชายหญิงของเราและให้กำลังใจพวกเขาให้มีความหวังในยุคสมัยที่วุ่นวายนี้ การสื่อสารที่สามารถพูดกับหัวใจ ไม่ใช่การกระตุ้นปฏิกิริยาที่ปลุกเร้าถึงการป้องกันตัวเองและความโกรธเคือง แต่ต้องเป็นทัศนคติของการเปิดกว้างและมีมิตรภาพ การสื่อสารที่สามารถมุ่งเน้นไปที่ความงดงามและความหวังแม้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ดูเหมือนสิ้นหวัง และสร้างความมุ่งมั่น ความเห็นอกเห็นใจ และความห่วงใยต่อผู้อื่น การสื่อสารที่สามารถช่วยเราในการ “ตระหนักถึงศักดิ์ศรีของมนุษย์ทุกคน และ [ในการ] ทำงานร่วมกันเพื่อดูแลบ้านร่วมกันของเรา” (Dilexit Nos, 217)

พ่อฝันถึงการสื่อสารที่ไม่ขายภาพลวงตาหรือความกลัว แต่สามารถให้เหตุผลแห่งความหวังได้ มาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ เคยกล่าวไว้ว่า “ถ้าข้าพเจ้าสามารถช่วยใครสักคนได้ในขณะที่ข้าพเจ้าเดินผ่านไป ถ้าข้าพเจ้าสามารถให้กำลังใจใครสักคนด้วยคำพูดหรือเพลง... ชีวิตของข้าพเจ้าก็จะไม่ไร้ค่า”³ อย่างไรก็ตาม ในการทำเช่นนี้ เราต้องได้รับการรักษาจาก “โรค” แห่งการโปรโมตตัวเองและการหมกมุ่นอยู่กับตัวเอง และหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะตะโกนใส่ผู้อื่นเพื่อให้เสียงของเราได้ยิน นักสื่อสารที่ดีทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ที่ฟัง ผู้อ่าน หรือผู้ดูสามารถมีส่วนร่วม เข้ามาใกล้ชิด ได้สัมผัสกับส่วนที่ดีที่สุดของตัวพวกเขาเอง และเข้าสู่เรื่องราวที่เล่าด้วยทัศนคติเหล่านี้ การสื่อสารด้วยวิธีนี้ช่วยให้เรากลายเป็น “การจาริกแห่งความหวัง” ซึ่งเป็นคำขวัญของปีศักดิ์สิทธิ์ ณ เวลานี้

ร่วมหวังไปด้วยกัน

ความหวังเป็นแผนงานของชุมชนเสมอ ลองนึกถึงความยิ่งใหญ่ของศาสนที่นำเสนอโดยปีแห่งพระหรรษทานนี้ เราทุกคนได้รับการเชื่อเชิญ เป็นเราทุกคน! เพื่อเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง เพื่อให้พระเจ้าทรงพยุ้งเราขึ้น เพื่อให้พระองค์ทรงโอบกอดเราและประทานความเมตตาให้แก่เรา ในเรื่องนี้ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวมเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก เราออกเดินทางไปด้วยกัน เราเดินทางเคียงข้างกับพี่น้องชายหญิงมากมายของเรา และเราผ่านประตูศักดิ์สิทธิ์ไปด้วยกัน

³ “The Drum Major Instinct”, Sermon (4 February 1968).

ปีศาจดีลที่มีนัยยะทางสังคมมากมาย เราสามารถนึกถึง ตัวอย่างเช่น สารสันแห่งความเมตตาและความหวัง สำหรับผู้ที่อยู่ในคุก หรือการเรียกร้องให้ใกล้ชิดและอ่อนโยนต่อผู้ที่ทุกข์ทรมานและอยู่ชายขอบของสังคม ปีศาจดีลที่เตือนเราว่าผู้สร้างสันติ “จะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า” (มธ 5:9) และด้วยหนทางนี้จึงสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความหวัง ซึ่งให้เราเห็นถึงความจำเป็นในการสื่อสารที่เอาใจใส่ อ่อนโยน และไตร่ตรอง ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นเส้นทางแห่งการเสวนา ด้วยเหตุนี้ พ่อจึงสนับสนุนให้พวกท่านได้ค้นพบและเผยแพร่เรื่องราวดีๆ มากมายที่ซ่อนอยู่ในข่าว เลียนแบบดั่งนักชุดทองที่ร่อนทรายอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยเพื่อค้นหาทองคำอันเล็กๆ เป็นการดีที่จะค้นหาเมล็ดพันธุ์แห่งความหวังดังกล่าวและทำให้เป็นที่รู้จัก ช่วยให้โลกของเราลดการไม่ได้ยินต่อเสียงร้องของคนยากจน เมินเฉยต่อกันน้อยลง ปิดตัวเองน้อยลง ขอให้พวกท่านพบแสงสว่างแห่งความดีที่สร้างแรงบันดาลใจให้เรามีความหวังอยู่เสมอ การสื่อสารแบบนี้สามารถช่วยสร้างมิตรภาพ ทำให้เรารู้สึกโดดเดี่ยวน้อยลง ค้นพบความสำคัญของการเดินไปด้วยกันอีกครั้ง

โปรดอย่าลืมหัวใจ

พี่น้องที่รัก เมื่อเผชิญกับความสำเร็จอันน่าอัศจรรย์ของเทคโนโลยี พ่อขอสนับสนุนให้พวกท่านดูแลหัวใจ ชีวิตภายในของพวกท่าน สิ่งเหล่านี้หมายความว่าอย่างไร ขอให้พ่อเสนอแนวความคิดบางอย่าง

จงอ่อนโยนและอย่าลืมใบหน้าของผู้อื่น จงกล่าวกับหัวใจของผู้หญิงและผู้ชายที่ท่านรับใช้ในการทำงานของท่าน

อย่าปล่อยให้คำตอบโดยสัญชาตญาณชี้นำการสื่อสารของท่าน จงเผยแพร่ความหวังอยู่เสมอ แม้ในยามยากลำบาก แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่าย แม้ดูเหมือนว่าจะไม่เกิดผล

พยายามส่งเสริมการสื่อสารที่สามารถเยียวยารักษาบาดแผลของมนุษยชาติของเราได้

เปิดพื้นที่สำหรับความไว้วางใจจากใจจริง ซึ่งเปรียบเสมือนดอกไม้ที่บอบบางแต่แข็งแรง ไม่ยอมจำนนต่อความเสียหายของชีวิต แต่แบ่งบานและเติบโตในสถานที่ที่ไม่คาดคิดที่สุด อยู่ในความหวังของบรรดาแม่ๆ ที่สวดอ้อนวอนทุกวันเพื่อให้พวกลูกๆ ของพวกเขากลับมาจากสนามรบแห่งความขัดแย้ง และในความหวังของบรรดาพ่อๆ ที่ต้องอพยพยอมไปเสี่ยงภัยเพื่อแสวงหาอนาคตที่ดีกว่า นอกจากนี้ยังอยู่ในความหวังของบรรดาเด็กๆ ที่สามารถเล่น หัวเราะ และเชื่อในชีวิตได้แม้ท่ามกลางซากปรักหักพังของสงครามและในตรอกซอกซอยที่ยากจนข้นแค้นของ*ฟาวเอลาส (Favelas)*

จงเป็นประจักษ์พยานและผู้ส่งเสริมการสื่อสารที่ไม่ก้าวร้าว ช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมแห่งการดูแลกัน สร้างสะพานเชื่อมโยงกัน และทำลายกำแพงที่มองเห็นและมองไม่เห็นในยุคปัจจุบัน

เล่าเรื่องราวที่เต็มไปด้วยความหวัง จงใส่ใจโชคชะตาร่วมกันของเรา และพยายามร่วมกันเขียนประวัติศาสตร์แห่งอนาคตของเรา

ทั้งหมดนี้พวกท่านสามารถทำได้ และพวกเราทำได้ ด้วยพระพรของท่านของพระเจ้า ซึ่งปีศาจดีลิตีช่วยให้เราได้รับอย่างสิ้นเหลือ นี่คือการภาวนาของพ่อ และด้วยคำภาวนานี้พ่อขออวยพรให้พวกท่านแต่ละคนและหน้าที่การงานของพวกท่านด้วย

กรุงโรม ณ มหาวิหารนักบุญยอห์น ลาเตรัน
วันที่ 24 มกราคม 2025 ระลึกถึงนักบุญฟรังซิส เดอ ซาลส์
สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส